

Uitvoeringsagenda 2022-2023 Campus Den Haag Universiteit Leiden

1. Inleiding

De [strategie Campus Den Haag 2020-2030](#) en [de eerste tweejarige Uitvoeringsagenda 2020-2021 en meerjarendoorkijk](#) zijn najaar 2020 vastgesteld en sluiten nauw aan op het nieuwe strategisch plan voor de Universiteit Leiden, die in februari 2022 is gepresenteerd. In deze notitie wordt het vervolg op de uitvoeringsagenda van 2020-2021 voorgesteld, de Uitvoeringsagenda 2022 -2023, om de strategische doelen uit de strategie Campus Den Haag te verwezenlijken. De Uitvoeringsagenda 2022 -2023 bevat zowel een terugblik, als een overzicht van de lopende en nieuwe projecten. Omdat de uitvoering van de strategie in de beginfase zit, zijn de afgelopen twee jaar veel verkenningen gestart op basis van eerder aangedragen ideeën vanuit de faculteiten. Er zijn ook verkenningen en activiteiten ondernomen die nog niet in de Uitvoeringsagenda 2020-2021 waren opgenomen. Het accent voor 2022-2023 ligt meer op tijdige besluitvorming en afronding van voorbereidingstrajecten om per 2024/2025 te kunnen starten met nieuwe bachelor- en masteropleidingen dan op het aanjagen van nieuwe verkenningen. Verder worden overige, eerder gestarte, verkenningen afgerond. Voor de uitvoering is het momentum, de steun vanuit faculteiten en de beschikbaarheid van de juiste personen voor de uitwerking van groot belang.

2. Terugblik 2020-2021 en huidige stand van zaken

Balans onderwijs en onderzoek

In de afgelopen periode is het accent vanuit de inhoud gelegd op nieuwe onderwijsverkenningen; interdisciplinair in SSH-verband en veelal in de verbinding met andere faculteiten. In de periode 2020-2021 zijn verschillende nieuwe opleidingen gestart: drie minoren, twee masters, één master-track, en één nieuwe cursus voor professionals (zie hiervoor het overzicht in paragraaf 3). Vanaf september 2021 worden 7 bachelor- en 14 masteropleidingen in Den Haag verzorgd. Uitgaande van het groeiscenario van de lopende activiteiten en de strategie Campus Den Haag 2020 – 2030 zijn in aanloop naar 2030 2 bacheloropleidingen en diverse masteropleidingen beoogd. Er zijn nu voldoende initiatieven op het gebied van onderwijs in Den Haag waardoor er de komende jaren meer aandacht zal zijn voor (nieuw en lopend) interdisciplinair onderzoek in Den Haag.

Verdieping en verbreding subthema's

In 2020-2021 zijn vanuit de beoogde versterking op het gebied van 'Economie en financiën van de publieke sector' diverse verkenningen gestart, deels in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam. Deze verkenningen betreffen nieuw opleidingsaanbod, waaronder een brede bacheloropleiding, een bachelortrack en een nieuwe masteropleiding. Deze verkenningen worden in 2022 voortgezet. De verplaatsing van de minor Economie en beleid naar Den Haag in 2020 is een voorloper van de bredere aandacht voor publieke economie in deze stad. Ook op het gebied van 'Cybersecurity, dataveiligheid en andere veiligheidsvraagstukken' is een eerste verkenning afgerond naar mogelijkheden voor nieuw onderwijs met LDE-partners. Er is ingezet op een vervolg naar nieuw (bachelor) opleidingsaanbod in Den Haag. Daarnaast is de opkomst van AI gekoppeld aan Vrede, Recht en Veiligheid. Dit thema, waarbij wordt samengewerkt met o.a. de LDE-universiteiten en de gemeente Den Haag, biedt kansen voor Den Haag. Voor 2022-2023 zal daarnaast een nieuw accent worden gelegd op verbreding en intensivering van het subthema *population health* ('Health Campus'). Zie de volgende paragraaf voor een compleet overzicht van gerealiseerde en lopende projecten per subthema en perspectief.

Verbinding onderwijs en onderzoek

Het onderwijs in Den Haag heeft net als in Leiden een sterke basis in het onderzoek. Hieronder zijn drie voorbeelden uitgelicht van nog te ontwikkelen bachelors en een master en de reeds gestarte master Public Health Management.

- 1) De groepen op het gebied van Cybersecurity Governance (FGGA), technische aspecten van security (FW&N) en juridische en criminologische aspecten (FdR) werken al veelvuldig samen op het gebied van onderwijs en onderzoek en zijn uitstekend complementair. Vanuit deze samenwerking wordt de mogelijkheid voor een bachelor Cybersecurity & Cybercrime onderzocht. Actuele kennis uit al lopende (gezamenlijke) onderzoeken kan direct ingezet worden in het onderwijs. Omdat deze bachelor inhoudelijk sterk innovatief is, is de verwachting dat onderwijsontwikkeling ook leidt tot nieuw gezamenlijk onderzoek dat bestaande onderzoekssamenwerkingen versterkt en het aantal samenwerkingsverbanden tussen FGGA, FW&N en FdR vergroot.
- 2) Tussen het onderwijs- en onderzoeksprogramma van de afdeling Economie bestaat een sterke wisselwerking. Die heeft ook bijgedragen aan de groei van de afdeling: van circa 10 fte in 2011 naar circa 35 fte in 2021. Met externe financiering konden jonge onderzoekers worden aangetrokken. De groei in onderwijsactiviteiten (grotendeels in Den Haag) bood de mogelijkheid om deze onderzoekers te behouden en om langdurige onderzoeksprogramma's te ontwikkelen. Zo vormt onderwijs een springplank voor onderzoek. Met de beoogde nieuwe opleidingen, bachelor Economie en Samenleving en master Economie van publieke financiën, groeit niet alleen het onderwijs. Ook de onderzoeksactiviteiten in Den Haag krijgen een flinke impuls. Het onderzoek van de afdeling Economie, dat vooral gericht is op sociaaleconomische vraagstukken rondom sociale zekerheid, pensioenen, arbeidsmarktbeleid en inkomensongelijkheid, zal dan ook in Den Haag verder worden ontwikkeld.
- 3) Er is al een langer lopend onderzoek vanuit verschillende disciplines op het gebied van Population Health. In 2021 is dit aangevuld met een nieuwe master op hetzelfde thema. Een toekomstige 'Health Campus' kan verder bijdragen aan een gestructureerd interdisciplinair en domeinoverstijgend wetenschappelijk onderwijs, scholing, opleiding en onderzoek.

Universitaire stadscampus

Een van de grotere projecten op het gebied van voorzieningen in de Uitvoeringsagenda 2020-2021 was de zoektocht naar nieuwe huisvesting (*Studie tweede Wijnhaven op Campusboulevard*). Dit heeft geleid tot een gebouw (het Spuigebouw) waarover in het najaar van 2021 en begin 2022 onderhandelingen zijn gevoerd. Een belangrijke randvoorwaarde voor de inhoudelijke ambities is de beschikbaarheid van fysieke ruimte en voorzieningen voor studenten en medewerkers. Ook na corona blijft deze behoefte, al is de raming voor onderwijsruimte wel aangepast in type en omvang. Een nieuw gebouw in Den Haag blijft een belangrijk – noodzakelijk – doel de komende jaren. In het Spuigebouw ziet de Universiteit mogelijkheden om samen met partners een integraal campusconcept neer te zetten. Deze uitbreiding van de huisvesting per 2025, is gekoppeld aan nieuwe opleidingen die momenteel worden voorbereid. Voor een succesvolle realisatie van de strategie Campus Den Haag Universiteit Leiden, is het van groot belang dat er voor studenten voldoende betaalbare woonruimte beschikbaar is en dat er goede en voldoende faciliteiten zijn. Zie daarvoor paragraaf 3.2 het campusbrede project 'Studentenhuisvesting en faciliteiten voor studenten'.

Governance Campus Den Haag

De uitgangspunten van de governance van de Campus Den Haag zijn begin 2021 vastgesteld voor de periode tot en met zomer 2022. Afgesproken is dat op dat moment, of eerder als daar behoefte aan is, de huidige combinatie van de functies bestuurder Campus Den Haag en decaan FGGA nader worden bezien. De governance structuur wordt aangepast door het CvB in overleg met Universiteitsraad en Bestuursberaad. De eerste termijn van benoeming voor vier jaar van de bestuurder Campus Den Haag loopt af in september 2022.

Studentenklankbordgroep Campus Den Haag

Deze in 2021 gestarte klankbordgroep heeft als doel om op *informele* wijze input te kunnen verzamelen van studenten. De studentenklankbordgroep geeft studenten ook de mogelijkheid om zelf onderwerpen aan te dragen waar ze graag over mee willen praten. Het behouden van een informeel karakter bij een dergelijke klankbordgroep is belangrijk om een open gesprek met studenten te kunnen voeren. Op deze wijze onderscheidt de Studentenklankbordgroep zich van de formele medezeggenschap op zowel facultair als universitair niveau. De klankbordgroep, onder leiding van de assessoren van FGGA en FGW, bestaat uit studenten uit de opleidingsbesturen en vertegenwoordigers van studieverenigingen. Dit sluit aan bij de inhoud van de memo 'Governance Campus Den Haag uitgangspunten op medezeggenschap'. De Studentenklankbordgroep komt drie keer per jaar samen. De thema's die aan bod komen zijn: 1) Internationale studenten en specifieke wensen/knelpunten van deze groep. 2) Community in Den Haag, meer uitwisseling tussen studenten van de

verschillende opleidingen in Den Haag. 3) Studentleven en de stad. 4) Kloof Leiden -Den Haag. 5) Career support.

COVID-19

De coronapandemie heeft de uitvoering van de *Uitvoeringsagenda 2020-2021*, die was opgesteld voordat de COVID-19 crisis zich in Nederland voordeed, vertraagd. Het onderwijs en onderzoek moesten online plaatsvinden en medewerkers moesten vanuit huis werken. Daarom is in eerste instantie de aandacht gericht op maximaal tien prioritaire projecten. Gaandeweg is dit fors uitgebreid en gegroeid naar een werkljst van rond de zestig lopende activiteiten en projecten, verdeeld over de volle breedte van de uitvoeringsagenda. Ook de komende twee jaar is de verwachting dat er blended of hybride gewerkt wordt, hierin wordt de lijn van de Universiteit Leiden gevolgd.

3. Prioriteiten en projecten 2022-2023

3.1 Overzicht lopende en nieuwe projecten Campus Den Haag

In 2022-2023 zetten we een volgende stap om de Strategie Campus Den Haag 2020-2030 nader invulling te geven. Dit sluit aan bij de beoogde verdieping en verbreding van enkele subthema's en perspectieven, in relatie tot de thematische clusters voor de Campus Den Haag. De onderstaande tabel geeft een overzicht van wat er recent gestart is en de komende twee jaar naar verwachting gaat spelen aan lopende en nieuwe initiatieven. Alle initiatieven worden samen met faculteiten ontwikkeld en zijn interdisciplinair, passend binnen de inhoudelijke thema's van de Campus Den Haag. In deze tabel gaan we in op initiatieven op het gebied van onderwijs, onderzoek en impact & stad, als ook op gebied van strategische samenwerkingen met externe partijen, benodigde voorzieningen en een passende governance. Het overzicht is dynamisch. De komende jaren ontwikkelen de projecten zich verder en worden startdata concreter.

Projecten op het gebied van onderwijs, onderzoek en impact en de stad zijn in onderstaand schema geclusterd per verdiepend en verbredend subthema en/of perspectief uit Strategie Campus Den Haag. Daarbij is met kleur onderscheid gemaakt in de tijd.

Groen gemarkeerd: nieuw onderwijsaanbod & projecten gerealiseerd in 2020-2021

Blauw gemarkeerd: nieuw onderwijsaanbod & projecten periode 2022-2023

Geel gemarkeerd: nieuw onderwijsaanbod beoogd te starten in periode 2024-2030

Projecten Campus Den Haag LEI (inhoudelijk, per verdiepend subthema/ perspectief)	Betrokken faculteiten
Internationale betrekkingen	
Instituut Politieke Wetenschap van Faculteit Sociale Wetenschappen voor deel gehuisvest in Den Haag (per 2020 /2021)	FSW
Master Law and Society: Governance and Global Development (per 2020)	FdR, FGGA, FGW i.s.m. EUR
Minor Questions of Justice in Law, Literature and the Arts (per 2022)	FGW
Master (track) War and Peace Studies, onder master Crisis Security Management (per 2022)	FGGA
Cursusaanbod professionals in Dutch Studies (lopende verkenning)	FGW
PHD-school Internationaal Recht en Governance (lopende verkenning)	FdR, FGGA
Synergie in International Affairs Programma's in onderzoek & onderwijs (nieuwe verkenning vanaf 2022)	FGW, FSW, FGGA, FdR, LUCIR
Postinitiele Master Advocacy & Government Relations (per 2024/ 2025, fase: voorbereiding dossier) (eerder onder naam ex MA Public Affairs)	FGGA
Master Global Transformations & Governance (na 2025, fase: verkenning)	FGGA
Cybersecurity, dataveiligheid, digitale veiligheid	
LDE programma Science for Cyber Security (per 2021, doorlopend)	LDE i.s.m. FGGA, FdR, FWN
Minor Cyber Security Governance Essentials (per 2021, Den Haag/Leiden)	FWN i.s.m. FGGA
Master (track) Criminologie en Veiligheidsbeleid (per 2021) onder bestaande master Criminaliteit en rechtshandhaving	FdR
Cursusaanbod professionals: Leiden Legal Technology Program (per 2021)	FdR, FGGA, FWN
Minor Violence Studies (per 2022, Den Haag/Leiden)	FGGA i.s.m. FSW
Minor Disinformation and Strategic Communication in Global Media (per 2022)	FGW
Bachelor (track) Digitalisation, Data and Governance, onder ba Bestuurskunde (per 2023)	FGGA
Master (track) Governance of Violence, onder master Crisis Security Management (per 2023)	FGGA
Cursusaanbod voor professionals in o.a. AI VRV - AI voor niet-AI professionals, Oermijning en Disinformatie (lopende verkenningen)	FGGA, FdR, FWN, FGW
Onderzoek AI in Vrede Recht Veiligheid (lopende verkenning)	FGGA, FdR, FWN i.s.m. LDE
Bachelor Cyber security and cybercrime (per 2024/2025, fase: start voorbereiding dossier, eerste verkenning afgerond in juni 2021)	FGGA, FWN, FdR i.s.m. EUR
Master Safety (na 2025, fase: verkenning)	FGGA i.s.m. TUD
Master Policing /Police Studies (na 2025, fase: verkenning)	FGGA
Economie en financiën van de publieke sector	
Afdeling Economie onder Instituut voor Fiscale en Economische Vakken (FdR) voor deel gehuisvest in Den Haag (per 2020/2021)	FdR
Minor Economie en beleid (per 2020)	FdR
Minor Bedrijfswetenschappen en ondernemerschap (per 2021)	FdR, PLNT DH

Master Economie van Publieke Financiën (per 2024 / 2025, fase: start voorbereiding dossier, eerste verkenning afgerond in november 2021)	FdR, FGGA
Bachelor Economics and Society (per 2025, fase: start voorbereiding dossier, eerste verkenning afgerond in november 2021.)	FdR, FGGA, FSW en FGW
Population Health	
Master (2-jarig) Population Health Management (per 2021)	LUMC, FGGA, FSW, PLNT DH
Onderzoek Population Health – Living Lab in Den Haag (per 2020, doorlopend)	LUMC, FSW, FGGA, FWN
Health Campus Den Haag (lopende verkenning > uitgelicht) (onderwijs & onderzoek)	LUMC, FSW, FGGA, FdR, FWN
Duurzame ontwikkeling en mondiale uitdagingen	
Onderzoek Citizenship, migration and global transformations in Den Haag (per 2020, doorlopend)	FGGA, FdR, FGW, FSW
Sustainable City Lab (onderwijs & onderzoek) (per 2022 > uitgelicht)	FGGA, FGW, FWN, LUGO i.s.m. andere faculteiten
LDE Centre for Global Heritage & Development in Den Haag (onderwijs & onderzoek) (per 2022 > uitgelicht)	FdA, FGW, i.s.m. LDE evt FdR, FSW, FGGA
Minor Ecology, Migration and Tolerance: Limits to cooperation? (per 2022)	FGW
Minor Creative Strategies in a Society in Change (per 2022)	FGW
Minor Global Heritage: Global Issues, Local Effects (per 2023)	FdA i.s.m. LDE
Master (track) Digitale media en communicatie (per 2023/2024) onder bestaande master Media Studies	FGW
Onderzoekprogramma Digitale media en communicatie (nieuwe verkenning vanaf 2022)	FGW en evt. FSW
Master (2-jarig) Play and Game Studies (na 2025, fase: verkenning)	FGW, i.s.m. FWN, FSW, FdA, LDE en PLNT DH
Master Urban Studies (na 2025, fase: verkenning nog te starten)	FGW
Master (track) Heritage & society (na 2025, fase: verkenning nog te starten)	FdA, FdR, FGW, i.s.m. LDE
Global challenges in Diversity, Equity & Inclusion	
LDE Living Lab /scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest (per 2021, doorlopend)	LDE, FGGA, FGW, FdR, EUR/ISS
Kinderen van de stad - Project 'Preasidium Verbis' (per 2021, doorlopend)	Alle faculteiten
Kinderen van de stad - overkoepelende aanpak (lopende verkenning, uitgelicht)	Alle faculteiten
Samenwerking in de wijk - Den Haag Zuidwest (lopend verkenning, uitgelicht)	Gem DH, ICLON, faculteiten
Bachelor Universitaire Lerarenopleiding Grootstedelijk Onderwijs (ULGO) in Den Haag tot leraar PO & VO (per 2023/2024, fase: voorbereiding dossier)	FSW, ICLON
Things That Talk (bestaand in Leiden, nieuw voor Den Haag per 2022)	FGW
Professional Ma Intergeneration Justice (na 2025, fase: verkenning)	FGGA i.s.m. evt. FdR

Met raakvlakken aan diverse subthema's/perspectieven	
PLNT Den Haag (lancering per 2022, uitgelicht)	PLNT/Luris, alle faculteiten
Academie voor Professionals (per 2022/2023, uitgelicht)	Alle faculteiten
Alumni CDH en fondsenwerving (continu proces)	LUF, SCM i.s.m. faculteiten
Publieksonderwijs HOVO, SG en LAK	SOZ i.s.m. faculteiten
Debat (lopende verkenning)	SCM, FGGA, CDH

Om bovengenoemde inhoudelijke plannen mogelijk te maken zijn belangrijke randvoorwaarden de benodigde voorzieningen, financiering en een passende governance. De lopende en nieuwe plannen op deze terreinen voor 2022-2023 zijn hieronder op een rij gezet, samen met de lopende verkenningen voor strategische samenwerkingen met externe partijen. Legenda:

Groen gemarkeerd: projecten gerealiseerd in 2020-2021

Blauw gemarkeerd: projecten lopend in komende periode 2022 -2023

Projecten Campus Den Haag LEI (vervolg)	Betrokken faculteiten / diensten
Samenwerking externe partijen	
Humanity Hub The Hague lidmaatschappen (per 2021, doorlopend)	CFI, SCM, alle faculteiten
Hogeschool der Kunsten (lopende verkenningen)	FGW, FGGA, CDH, SAZ
Haagse Hogeschool (lopende verkenningen)	Alle faculteiten, CDH,SAZ
LDE (diverse lopende verkenningen)	CDH, SAZ
TU Delft (per 2021, lopende verkenning)	Alle faculteiten, CDH
EUR	Alle faculteiten, CDH
Gemeente Den Haag (doorlopend)	Alle faculteiten, CDH, BB
Platform Student & Stad Den Haag deelname (doorlopend)	CDH, BB, SOZ, SCM
CID Policy Campus – Campusontwikkeling deelname kerngroep(per 2020, doorlopend)	o.l.v. gemeente DH CDH, LUMC, TUD
Voorzieningen en financiering groei	
Studie tweede Wijnhaven' op Campusboulevard (per 2021)	Vastgoed
POPcorner The Hague (per 2021)	FGGA, FGW, FSW
Vormgeven bouw en inrichting van nieuw gebouw, inclusief – waar nodig - tijdelijke groeilocatie/overloophuisvesting	Vastgoed, UFB, FIN, CDH, SCM, Gebruikersgroep
Extra vraag naar studentenwoningen door groeiambities (doorlopend, uitgelicht)	CDH, BB, Taskforce studenten huisvesting

Governance Campus Den Haag en financiering organisatie	
Begroting CDH voor uitvoeringsagenda 2020-2021 (per 2020)	CDH, BB, CvB, FIN
Uitgangspunten van de governance van de Campus Den Haag (per 2020)	CvB, faculteiten
Opleidingsdirecteuren/opleidingsvoorzitters overleg Campus Den Haag (per 2020, doorlopend)	Alle faculteiten, CDH
Meedenk groep op duurzaamheid voor Campus Den Haag (per 2020, doorlopend)	FGGA, FGW, FWN, LUGO, SAZ, CDH
Meet & Greet Studentbesturen Den Haag (per 2021, doorlopend)	SOZ, alle faculteiten
Studentenklankbordgroep Campus Den Haag (per 2021, doorlopend)	Alle faculteiten
Begroting CDH lopende uitvoeringsagenda 2022-2023	CDH, CvB, FIN
Actualisatie publieksversie Strategie Campus Den Haag (per 2022)	SCM
Aanpassing governance Campus Den Haag (per 2022)	CvB
Tussentijdse herijking Strategie Campus Den Haag (per 2023)	CvB
Luris & impact desk in Den Haag (per 2022/2023)	Luris, PLNT, alle faculteiten
Eén universiteit twee steden/ Verbinding Leiden – Den Haag (nieuw, per 2022, uitgelicht)	SCM, HRM, alle faculteiten

3.2 Campusbrede projecten

Enkele Campusbrede projecten voor 2022-2023 worden hieronder uitgelicht en nader toegelicht.

PLNT Den Haag

Een van de kernpunten in de strategie Campus Den Haag is innovatie, startups en studentondernemerschap. Om ook aan onze studenten met ondernemerszin een plek te bieden, wordt gewerkt aan een Haagse evenknie van PLNT Leiden, de innovatiehub in Leiden. Het is de bedoeling dat *PLNT Den Haag* als onderdeel van de verkenningen voor de CDH start met een pilot in de periode tot 2024/2025. Die periode wordt gebruikt om te werken aan de opzet van een programma, het netwerk in Den Haag en om via workshops en trainingen van studenten ervaringen op te doen. Ook wordt deze periode gebruikt voor het vormgeven van de governance voor studentondernemerschap in Den Haag en de externe financieringsbronnen voor dit initiatief. Deze innovatiehub zal zich richten op de begeleiding en coaching van studenten (en alumni) die met ondernemerschap in (regio) Den Haag aan de slag willen. De aandacht zal daarbij vooral worden gericht op sociale innovaties en/of plannen voor ondernemingen in de publieke sector.

Academie voor Professionals

Om de komende jaren in Den Haag het onderwijs voor professionals succesvol verder vorm te geven, is het noodzakelijk om bij de universiteit een specifieke organisatie op te zetten. Onder leiding van een kwartiermaker is een eerste denkrichting opgesteld in 2021. In opdracht van de Bestuurder Campus Den Haag en de decaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid is een compacte expertgroep hier verder mee aan de slag gegaan. Via het bundelen en het verder uitbouwen van de activiteiten van onder meer de Law Academy en het CPL wordt stapsgewijs invulling gegeven aan de vormgeving van een Academie voor Professionals voor de hele Universiteit Leiden.

Nieuw onderwijsaanbod na 2024

Voor een strategische en verantwoorde groei van het nieuwe opleidingsaanbod is in de strategie Campus Den Haag de ambitie geformuleerd dat er twee nieuwe bacheloropleidingen worden gestart, verspreid over de jaren 2025 tot en met 2030 en één nieuwe (initiële) masteropleiding per jaar vanaf 2024. Op dit moment wordt aan de voorbereiding van een groot scala aan opleidingen gewerkt en zijn er concrete ideeën voor nieuwe opleidingen verkend. In komende jaren is een verdere verkenning van de haalbaarheid nodig, worden de accreditatiedossiers voorbereid en wordt per opleiding de bestuurlijke en financiële besluitvorming afgerond. Voor de definitieve planning van de start van het nieuwe aanbod op langere termijn wordt aangesloten bij de mogelijkheden die de beoogde uitbreiding van de nieuwe huisvesting op de Campus Den Haag (verwacht per 2025) biedt.

Kinderen van de stad

De Campus Den Haag zoekt nadrukkelijk de verbinding met de stad Den Haag. Kwartiermaker Judi Mesman (LUC) en haar team ontwikkelden in 2021 het eerste project 'Preasidium Verbis' in het kader van 'Kinderen van de stad'. Hierbij gaan studenten taallessen geven aan kinderen in groep 2-3 van basisscholen in krachtwijken van Den Haag. In het kader van de bredere ambities voor Kinderen van de stad zijn lopende initiatieven geïnventariseerd en zijn de eerste verbindingen gelegd. De komende tijd zal worden benut om meer verbindingen te leggen en een integraal plan te ontwikkelen voor kinderen van de stad. Ook de plannen voor een [lerarenopleiding](#) in Den Haag passen hierbij. Deze bachelor betreft een eigentijdse opleiding die nieuwe doelgroepen aantrekt en leraren opleidt die (ook) de uitdaging van achterstandswijken durven aan te gaan. Bijzonder aan de opleiding is dat een brede bevoegdheid voor bovenbouw PO en onderbouw VO (10-14-jarigen) is beoogd.

Samenwerking in de wijk - Den Haag Zuidwest

In Den Haag Zuidwest (wijken Moerwijk, Morgenstond en Bouwlust/Vrederust) hebben te veel inwoners te maken met forse problemen op het gebied van huisvesting, werk, inkomen, opleiding, gezondheid, onderwijs, veiligheid en welzijn. De gemeente Den Haag heeft daarom de ambitie om een nationaal programma voor Zuidwest op te zetten om deze problemen aan te pakken. De Universiteit Leiden wil hieraan bijdragen en heeft daarom onder anderen samen met alliantiepartners en het ministerie van BZK het '[Verbond van Zuidwest](#)' getekend. De Universiteit Leiden gaat op verschillende gebieden bijdragen aan dit Verbond. Zo gaat Jet Bussemaker (hoogleraar Wetenschap, beleid en maatschappelijke impact in het bijzonder in de zorg) de alliantie van partners leiden die zich gaat richten op gezondheid en vitaliteit. Ook in de Onderwijsalliantie levert de universiteit een bijdrage, door onder anderen

de uitbreiding van het [Wetenschapknooppunt Leiden](#) en het project [Studenten voor Educatie](#). Daarnaast is de [LDE Living Lab /scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest](#) gestart en presenteren de eerste studenten hun bevindingen in oktober 2021. Verder sluiten onderzoekers en medewerkers vanuit de Universiteit Leiden aan bij het in najaar 2021 onder leiding van de Haagse Hogeschool gestarte *Leernetwerk Den Haag Zuidwest*, en wordt verdere samenwerking in dit leernetwerk verkend.

Health Campus Den Haag

De LUMC Campus Den Haag heeft de ambitie om door te groeien naar een (inter-)nationaal erkende interdisciplinaire Health Campus Den Haag. Om deze ambitie te realiseren wil men een breed interdisciplinair programma opzetten en uitbouwen op het gebied van populatiegezondheid, community oriented primary care, Population Health Management en de daarvoor benodigde wetenschappelijke en datatechnische infrastructuur. De samenwerking tussen LUMC en andere faculteiten (FSW, FGGA, FdR en FWN) zal verder worden versterkt. De unieke mogelijkheid die de Campus Den Haag van de Universiteit Leiden biedt om te komen tot interdisciplinair onderwijs, onderzoek en valorisatie op het gebied van gezondheid zal meer tot zijn recht komen. De Health Campus Den Haag bezit een unieke uitgangspositie om binnen het domein Population Health de verbindende en onderscheidende functie voor interne en externe samenwerking en netwerkvorming in de regio Zuid-Holland Noord verder te organiseren en uit te bouwen, in het belang van de individuele patiënt, de gezondheid van de burgers en de zorg als geheel. De verbinding met de stad blijft onverminderd intensief en de wetenschappelijke relatie en samenwerking met het LUMC in Leiden blijft een wederkerige inspiratiebron.

Duurzaamheid - Sustainable City Lab

Een meedenkgroep voor de Campus Den Haag is eind 2020 gestart. Deze groep start vanuit een gedeelde ambitie om duurzaamheid een belangrijke plek te geven bij de uitvoering van de strategie. Hierbij wordt de aandacht met name gericht op twee hoofdcategorieën: duurzaamheid in onderwijs en onderzoek en duurzaamheid in de bedrijfsvoering (voorzieningen). Niet alleen duurzaamheid binnen de universiteit, ook duurzaamheid in de verbinding met de stad verdient de aandacht. Doel is om te inspireren en te mobiliseren. Deze groep functioneert als een klankbordgroep voor de Campus Den Haag en helpt om in beeld te brengen waar in de strategie en uitvoering verbindingen kunnen worden gelegd met duurzaamheid. Ook helpt ze zichtbaar te maken op welke manier dit concreet en uitvoerbaar gemaakt kan worden, en welke verbindingen er te leggen zijn met andere relevante spelers in (en buiten) de universiteit. Dit heeft in 2021 geleid tot een eerste voorstel voor een nieuw campusbreed pilotproject: Sustainable City Lab.

Het Sustainable City Lab wordt de plek waar kennis over duurzaamheid samenkomt; een bruisend knooppunt dat Haagse organisaties die voor duurzaamheidsopgaven staan, verbindt met onderzoek en onderwijs aan de Universiteit Leiden. Zo gaat de duurzaamheidsstrategie van de Campus verder dan een focus op duurzaamheid in onderwijs en onderzoek en bedrijfsvoering. Het biedt kansen voor co-creatie met publieke en private partners en burgers in Den Haag en voor inter- en transdisciplinair onderzoek en onderwijs. - In 2021 zijn het plan en de begroting geconcretiseerd, vindt bestuurlijke afstemming plaats, en wordt gezocht naar mogelijkheden voor financiering (zowel extern als intern) van de projectcoördinator en kwartiermaker. Dit is nodig om de implementatie en uitvoering te kunnen starten. De beoogde start is begin 2022.

LDE Centre for Global Heritage & Development in Den Haag

Het LDE Centre for Global Heritage & Development wil binnen de Campus Den Haag onderwijsproducten (minoren, master, post-initiële trainingen, summer- en winterschools) aanbieden en onderzoek stimuleren op actuele erfgoedthema's. Het Centre beoogt een belangrijke rol te spelen als facilitator, verbinder en aanjager van onderwijs, onderzoek en valorisatie op het gebied van erfgoed en collecties in Zuid-Holland en daarbuiten. Het LDE Centre for Global Heritage & Development zal een wetenschappelijke netwerkorganisatie zijn die gericht is op het genereren van impact. Ze bouwt thematisch voort op het werk van de LDE-samenwerking en het stimuleringsprogramma Museums, Collections and Society. Thema's zijn de rol en betekenis van erfgoed in vrede en recht, dekolonisatie, hoe erfgoed benut kan worden in ruimtelijke planvorming en de ontwikkeling van technologieën om erfgoed te detecteren, te behouden, te reconstrueren en te beheren.

Lokaal, regionaal en op rijksniveau kan de organisatie instrumenten bieden aan beleidsmakers en internationaal kan ze handvaten bieden voor soft en public diplomacy. De actuele en soms prangende thematiek maakt van bestuurscentrum Den Haag de beste keuze voor de locatie van het Centre.

Het LDE Centre for Global Heritage & Development wil met een vergaderplek en een divers aanbod aan evenementen zoals lezingen, congressen en debatavonden, een ontmoetingsplaats worden voor partnerorganisaties en andere belangstellenden in de regio Leiden en Den Haag. De eerste gesprekken voor het opzetten van een dergelijk centrum vonden in 2020-2021 plaats. De vervolgstap is het verder uitwerken van het organisatie en uitvoeringsplan, het leggen van verbindingen met interne en externe stakeholders, en het verder verknopen van het plan met strategieën van LDE en betrokken faculteiten door een (per 2022) aan te stellen kwartiermaker.

Eén universiteit in twee steden / Verbinding Leiden – Den Haag

De verbondenheid tussen de campussen van de Universiteit Leiden in Leiden en Den Haag is een continu punt van aandacht bij de uitvoering van de plannen. In de komende jaren zal de gedachte 'één universiteit in twee steden' verder worden geconcretiseerd. Beoogd is de doorvertaling van het kernpunt uit de strategie - Universiteit Leiden permanent gevestigd in twee steden – in concrete elementen en nieuwe projecten. Beoogde projecten zijn gericht op: 1) *Binding Campus Den Haag met de Universiteit Leiden*. Vervolgstappen om de verbinding van de Campus Den Haag met het merk Universiteit Leiden verder te versterken, moeten in de komende twee jaar genomen worden. Zoals het onderzoeken van elementen die voor zowel studenten als medewerkers kenmerkend zijn voor de universiteit als geheel en hoe we dit terug kunnen laten komen in Den Haag. Dat onderzoek moet zich ook richten op ceremonies en tradities van de Universiteit Leiden in Den Haag. Hoe kan op een passende manier met rituelen, (oude en nieuwe) tradities, en karakteristieke symbolen worden omgegaan in Den Haag, zodat die naast binding met Leiden ook bijdragen aan community building in Den Haag? 2) *Mobiliteit van studenten en medewerkers tussen beide steden* (opdracht aan HRM). Best practices ophalen en delen (bijvoorbeeld uit de LDE-samenwerking) om tot een oplossing te komen voor logistieke uitdagingen van studenten en medewerkers in het kader van één universiteit in twee steden.

Studentenhuisvesting en faciliteiten voor studenten

Het realiseren van voldoende goede en betaalbare studentenhuisvesting is een noodzakelijke voorwaarde voor het succes van de plannen van de Universiteit Leiden in Den Haag. De universiteit heeft niet de mogelijkheid en bevoegdheid om zelf huisvesting voor studenten en medewerkers te realiseren. Zij is daarvoor afhankelijk van de gemeente Den Haag, aanbieders van studentenhuisvesting, huisvestingscorporaties en de samenwerking tussen de gemeente Den Haag en gemeenten in de regio. Om de problematiek van het tekort aan studentenhuisvesting goed aan te pakken, heeft de universiteit, samen met de zes overige instellingen voor hoger onderwijs in Den Haag, een paar jaar geleden het initiatief genomen voor een periodiek Bestuurlijk Overleg met de gemeente Den Haag over studentenhuisvesting. Daarnaast is er voor dit doel een breed samengestelde ambtelijke werkgroep opgericht, waarin naast vertegenwoordigers van de gemeente en van de hoger onderwijsinstellingen, ook DUWO participeert. De Universiteit Leiden neemt deel in dat overleg. Om de vraagzijde goed in kaart te brengen, wordt gebruik gemaakt van de monitor Studentenhuisvesting die jaarlijks verschijnt en die, op basis van een representatieve enquête onder studenten en de gegevens bij DUO, een langjarige prognose geeft van de vraag naar studentenkamers en het tekort aan eenheden voor studenten. In een Bestuurlijk Overleg tussen gemeente Den Haag en de Universiteit Leiden is begin september 2021 geconstateerd dat er een extra inspanning nodig is om voldoende betaalbare huisvesting voor studenten te realiseren. Er is daarom een aparte Task Force ingesteld die de opdracht heeft om ideeën en oplossingen aan te dragen om het tekort aan studentenhuisvesting weg te werken. In die Taskforce worden naast DUWO, de gemeente en de Haagse Hogeschool ook andere woningbouwcorporaties in Den Haag betrokken. Door de Task Force wordt ook bekeken waar mogelijk kan worden aangesloten bij ontwikkelingen of combinaties van functies in de stad Den Haag of in de regio. Daarbij zal ook aandacht worden geschonken aan de doorstroming van afgestudeerden. Via het netwerk Student en Stad wordt samen met de gemeente Den Haag en de andere hoger onderwijsinstellingen gewerkt aan het verbeteren van de faciliteiten voor studenten. Ook in Campusverband wordt met studenten van gedachten gewisseld om inzicht te krijgen op welke punten faciliteiten voor studenten bij de Campus Den Haag kunnen worden verbeterd. Binnenkort wordt het landelijk Actieplan Studentenhuisvesting 2022 – 2030 ondertekend. In dat actieplan wordt het belang benadrukt van studentenhuisvesting en huisvesting voor PhD'ers. Met dit plan slaan het ministerie van BZK, het ministerie van OCW, gemeenten, hoger onderwijsinstellingen, studentenhuisvesters en studenten de handen ineen om te komen tot oplossingen voor de (toenemende) vraag naar studentenhuisvesting.